SOTILASKOTI

Helsinki – Santahamina sotilaskotiyhdistys ry

SISARPOSTI 3/2018

Kulttuurikesä vaihtui retkisyksyyn

Mini-tattoo Senaatintorilla oli värikäs ja vauhdikas. Kuvassa eteläkorealainen rumpuryhmä.

Kajanuksen saunan terassilta Upinniemessä tähyilivät tuuliselle merelle Anja Juntunen (vas), Marja-Liisa Nikka, Leena Kosonen ja Irmeli Hietanen. Kuvat: Merja Autio

Emma Mesiä laulaa Varusmies-soittokunnan solistina.

Leila Pakarinen pukee nukkeja ja harrastaa rivitanssia.

Yksi kolmesta ”barbisisaresta” on saanut ylleen vihreän villatakin.

Puheenjohtaja Terhi Tollalla oli sodessa kesäiset syntymäpäiväjuhlat.

PUHEENJOHTAJALTA

Tervetuloa uudet sisaret!

Helteet loppuivat,
syksy ja sotilaskotiharrastukset alkoivat.

Työhön me vaan,
nyt ahkeraan.
Kesää ei muisteta,
kaivatakaan.

Näin koulussa ennen laulettiin. Mutta menneen kesän helteitä kannattaa muistella. Kesän aikana yhdistykseemme liittyi parikymmentä uutta jäsentä. Tervetuloa vihreään sisarpiiriimme, uudet sisaret!
Odotamme uusilta sisarilta uusia tuulia toimintaamme ja vanhoilta sisarilta ideoita, miten voimme auttaa uusia pääsemään toimintaamme sisälle, toimimaan aktiivisesti ja sitoutumaan sotilaskotityöhön.
Tärkein yhteinen tehtävämme on nyt saada työvuorot pyörimään. Vuoroihin tarvittaisiin 2-4 sisarta kerrallaan.
Kirsi Maaskola ja **Helena Aalto** ovat lupautuneet valmistelemaan järjestelmää, jolla vuorot pyörisivät. He ottavat myös mielellään ideoita ja mielipiteitä vastaan. Nyt siskot mietintämyssy päähän!

Varusmiesten tukemisen lisäksi harrastuksemme toinenkin puoli on tärkeä: yhdessä viihtyminen. Aloitimme syksyn Porkkalan retkellä, ja käytimme siihen Tuki-säätiön lahjoitusvarat.
Matkalla oli bussilastillinen sisaria, ja retki oli hyvin onnistunut. Kiitos **Pirkko Kinnuselle** ja **Kaija-Sisko Ahomaalle** järjestelyistä.
Syksyn ohjelmassa on tutustuminen **Uspenskin katedraaliin** ja professori **Esko Valtaojan** esitelmä tähtitieteestä.
Talvi on pitkä ja ohjelmaa ja teemoja tapaamisisiin tarvitaan. Kertokaa omista ideoistanne hallituksen jäsenille.
Uskon, että syksystä ja talvesta tulee viihtyisä ja antoisa asiakkaillemme ja meille kaikille. Yhteistyöllä ja aloitteellisuudella saamme sen aikaan.

Terhi Tolla

Leena Kallionpää in memoriam

Arvostettu sisaremme Leena Kallionpää kuoli nopeasti edenneeseen sairauteen 7. 8. 2018. Hän oli syntynyt Helsingissä 15. 12. 1945.
Leena Kallionpää oli tekstiiliopettaja ja työskenteli Marimekossa, Helsingin silkkikutomossa ja Roihuvuoren ammattikoulussa. Hän jäi leskeksi 1996. Häneltä jäi kaksi lasta ja kolme lastenlasta. Leena oli aktiivinen toimija myös SPR:ssä ja osallistui vanhusten auttamis- ja seuratoimintaan.

Uusi ”barbisisko” sai ruutupaidan. Nukkekaapissa on tungosta. Lapsuuden nukke ja viulisti Linda oikealla.

Leila on Nukkekodin hoviompelija

Leila Pakarisen asuinkumppanit viettävät aikansa lasikaapissa. Ne ovat nukkeja, joille Leila on tehnyt vaatteet, useimmille myös pään ja vartalon. Kolmella on sotilaskotiasu.
Leila Pakarinen on tehnyt nukkeja 1990-luvun alusta lähtien. Lasikaappi on nyt täynnä. Rakkaus nukkeihin on vanhempaa kuin nukkien teko.
”Äitini teki kangaskukkia. Kerran hän antoi minulle kannettavaksi ison pahvilaatikon ja pyysi olemaan varovainen. Syntymäpäivänäni sain avata saman laatikon, eikä siellä ollutkaan kangaskukkia vaan ihana nukke. Se oli kumminukke, joita amerikansuomalaiset lähettivät Suomen lapsille. Heidi on edelleen rakkain aarteeni. ”
Leilan tekemillä nukeilla on kangasvartalo, joka on täytetty niin tiukkaan vanulla, että nuket seisovat. Kasvot Leila maalaa valmiiseen muottiin. ”Ensimmäisellä nukellani, Lindalla on aurinkolasit, koska hänen katseestaan tuli hieman karsastava.” Leilalla on toinenkin Linda, jonka esikuva on **Linda Lampenius**. ”Tapasin hänet Kreikassa 2005 ja tein sen jälkeen Linda Lintukan.”
Esikuvia Leilan nukeilla on muitakin. Esimerkiksi country-asuun puettu Jorma on Leilan rivitanssinopettajan ”klooni”. Vauvanukke Juhana on Leilan pojan Juhan nimikko**.**

Leilan lapsuuden koti oli Porvoonkadulla. Helsingin pommitusten aikaan äiti lähti viemään lapsia turvaan Somerolle, ja kun hän palasi, koti oli tuhoutunut. Perhe sai rintamamiestontin Paloheinästä.
Isä kuoli pian sodan jälkeen 1946 ja äiti 1953, joten Leila jäi orvoksi 14-vuotiaana, ja talo jäi Leilalle ja hänen veljelleen. ”Raskainta oli, kun ei ollut lähellä aikuista, jolta kysyä neuvoja.” Leila asui lopulta Paloheinässä miehensä ja poikana kanssa siihen saakka, kunnes leskeksi jäätyään 20 vuotta sitten muutti Munkkiniemeen. Paloheinään hän edelleen kaipaa, sillä hän ei ole cityihminen.
Leilan ensimmäinen työpaikka oli Huolintakeskuksessa. Hän muistelee 16-vuotiaana kuljetelleensa kassissa yhtiön palkkarahoja Unionikadulta Katajanokalle, jossa yhtiön pääkonttori oli ns. Norrmenin talossa, jonka paikalle rakennettiin Enso-Gutzeitin talo.
Leilan miehellä oli valokuvausliike Monifoto ja Leila työskenteli myös siellä. Eläkkeelle hän jäi Helsingin kaupungin kiinteistövirastosta.
Leila on harrastanut kymmenisen vuotta rivitanssia. Hän aloitti sen Elannon kurssilla ja jatkaa sitä työväenopistossa. ”Rivitanssi on parasta kuntoilua. Senioriryhmässä jalka vielä nousee.”

Marja-Riika Saaristo

Elämysretki Porkkalan parenteesiin

Vuokra-alueelle paluu oli shokki 1956. Nyt alue kukoistaa.

Lena Selén matkusti isoäidin kanssa mökille 1950-luvun alussa Porkkalan ”tunnelissa”. Kauklahdessa junaan vaihdettiin neuvostoliittolainen veturi, jota koristi punatähti. Junan ikkunat oli peitetty. Tunnin matkan aikana isoäiti osasi kertoa, millä asemalla kulloinkin pysähdyttiin. Rata oli huonossa kunnossa, ja VR maksoi kulkuluvasta 50 kultadollaria junaa kohti. Kirkkonummen asemalla juna pysähtyi pidemmäksi aikaa, ja syyksi arveltiin ratavartijan tytärtä, johon venäläinen veturinkuljettaja oli ihastunut.

Syysretkellämme Kirkkonummelle etenkin entisen Neuvostoliiton vuokra-alueen eli Porkkalan parenteesin historia valaistui mielenkiintoisesti. **Igor-museon** opas **Berndt Gottberg** kertoi, että museo on perustettu ystävyyden pohjalle. Siellä käy vuosittain venäläisiä turisteja, jotka muistelevat lapsuuttaan parenteesissa ihanana aikana.

Yläkuvassa Berndt Gottberg esittelee Igor-museota. Alla Lena Selén Degerbyn entisellä kunnantalolla. Kabanovin mukulakivitien varrella seisoo rapistunut riemukaari.

Vuokra-aluetta vartioitiin tarkasti. Lapsia kiinnosti, mitä rajan toisella puolella oli, ja he kiipesivät korkealle kalliolle kurkkimaan. Väärälle puolelle eksyneen lehmän palauttaminen omistajalleen vaati paperisotaa Leningradissa saakka sekä lehmän kuljetusta junalla rajalta toiselle edestakaisin.

Kun maailman tilanne muuttui, eikä Porkkalalla enää ollut sotilaallista merkitystä, Neuvostoliitto palautti alueen Suomelle pääsihteeri Hrutshevin ja presidentti Paasikiven neuvottelujen jälkeen. Alkuperäinen 50 vuoden vuokra-aika lyheni vajaaseen 10 vuoteen ja alueen rajapuomit aukesivat 25.1.1956.

Parenteesissa kotinsa menettäneet asukkaat saivat lunastaa kotitilansa, mutta siitä piti maksaa valtiolle luovutuksen yhteydessä saatu korvaus indeksillä korotettuna. Monet olivat jo löytäneet pysyvän sijan muualta Suomesta, ja valtio piti omistuksessaan muutamia alueita kuten Obbnäsin kartanon, jossa toimii Upinniemen varuskunta.

Paluumuutto vaati paljon talkootyötä

Parenteesin aikana Porkkalassa oli jopa 30 000 Neuvostoliiton kansalaista. Alueelta evakuoitiin noin 10 000. Suljetulla alueella kulkutaudit levisivät, ja niinpä Kolsarbyn hautausmaalle siirrettiin paljon lapsia. Nuoret, turhautuneet miehet kuolivat viinaan.

Porkkala Travelsin opas **Marina Gråtell** kertoi, että hänen isoisänsä osti maatilan parenteesin alueelta. Hän pääsi autolla rajalle, mutta siitä oli hiihdettävä katsomaan, mitä tuli ostettua.
Parenteesin alue oli huonossa kunnossa ja rakennukset rapistuneita, kun asukkaat palasivat. Osa taloista oli siirretty Viroon ja Neuvostoliittoon. Alue houkutteli sijaintinsa vuoksi teollisuutta, ja työväkeä tehtaisiin värvättiin mm. Pohjois-Karjalasta. Muualta tulleiden sulautuminen alkuperäisväestöön kesti kauan.
Ruotsin- ja suomenkielisten osuus väestöstä oli alkuaikoina 70/30, nyt se on 30/70.

Retken puuhanaiset Pirkko Kinnunen (vas.) ja Kaija-Sisko Ahomaa

Sjundbyn kartanon isäntä Christer Segersven

Sjundbyn kartanon historia tunnetaan vuodesta 1417 lähtien. 1700-luvulta lähtien linnaa on hallinnut Adlercreutzin suku.
Kartano remontoitiin täydellisesti vuokra-ajan jälkeen. Navetan seinään jätettiin muistoksi venäjänkieliset tekstit.
Kartanokäynnin lopussa tapasimme yllättäen nykyisen omistajan, **Christer Segersvenin**. Hän kyseli meiltä heti munkkeja! Niitä ei ollut mukana, mutta hän oli mielissään saadessaan sotilaskotimukin.
Omistajasukujen vaakunat tervehtivät tulijoita tummassa eteisessä. Kartanon uunien hormit oli yhdistetty kynttelikön muotoisesti yhteen savupiippuun. 1500-luvulla rakennuksia verotettiin savupiippujen määrän mukaan. Veroperusteena saattoi olla myös ikkunoiden tai peilien määrä.
Margareta ja Christer Segersven viljelevät kartanon mailla rypsiä ja viljaa. Seudun kirkasvetiset järvet ja lammet, vanhat metsät ja suot ovat Natura-aluetta.

jatkuu ->

Pastori Henri Kivijärvi. Katosta riippuu suurin Suomen Joutsenesta tehty pienoismalli.

Kajanuksen sauna Upinniemen kärjessä.

Upinniemessä meri on läsnä kaikkialla

Syysretkemme viimeisessä kohteessa, Upinniemessä, varuskunnan portilla seuraamme liittyi rannikkoprikaatin ja merisotakoulun pastori **Henri Kivijärvi**. Ajoimme Upinniemen kärkeen Kajanuksen saunalle. Linnamaisen kivisaunan suunnitteli Eliel Saarinen säveltäjä Robert Kajanukselle 1800-luvun lopulla. Tarinan mukaan Kajanus eksyi seuralaisineen purjeveneellä Obbnäsiin. Seuraavana päivänä sumun hälvennyttyä **Kajanus ihastui** maisemaan ja osti tuhannella markalla 25 hehtaaria "rumia rantakallioita" Obbnäsin kartanolta. Tumma norjalais- tai karjalaistyyppinen hirsihuvila valmistui tiettävästi 1898 mutta hävitettiin vuokra-aikana. Graniittisauna säilyi ja toimii kokousten ja juhlien pitopaikkana. Tuuliselta niemenkärjeltä siirryimme **Merikappeliin.** Se on arkkitehti Mikko Heliövaaran 1960-luvulla suunnittelema ns. votiivikirkko. Kirkon muoto kuvaa suuren laivan keulaa, joka nousee alttaripäässään 15 metrin korkeuteen. Alttaritauluna toimii merimaisema Suomenlahdelle. Myrsky riepotteli puita ja löi voimalla sateen ikkunoihin.

Merikappelin ahkerin käyttäjä on Upinniemen varuskunta, ja sitä käyttävät myös Kirkkonummen seurakunnat sekä rannikkosisaret.
Saimme kappelissa näytteen siitä, miten uuden tekniikan jumalanpalvelus voidaan pitää ilman seurakuntaa. Nappia painamalla ”digitaalinen” seurakunta vastaa papin vuorolauluun.
Retkemme loppukahvit nautimme Upinniemen valoisassa sotilaskodissa, jonka suurista ikkunoista avautuu näkymä merelle. Sotilaskotiyhdistyksen varapuheenjohtaja **Lise Luttinen** kertoi kodin tutuista ongelmista: aktiivisia sisaria on jäsenistössä huolestuttavan vähän. Sotilaskodissa on 15 työntekijää, ja vuorolla on kaksi vakinaista ja yksi sisar. Valapäivinä niemellä on 1 000 varusmiehen lisäksi n. 3 000 omaista. Sisaret kokoontuvat keväisin Kajanuksen saunalle ja jouluna mennään yhdessä Merikappeliin puurolle.

Marja-Liisa Nikka

Rauha Kareinen Kajanuksen saunan kattoterassilla.

Marina Grådell oli erinomainen opas.

Terhin iloinen juhla-päivä

Anu Helpinen ojensi yhdistyksen lahjan ja lausui hauskan runon.

Helsinki-Santahamina sotilaskotiyhdistyksen puheenjohtaja **Terhi Tolla** täytti 80 vuotta heinäkuun viimeisenä päivänä. Sotilaskodissa järjestettiin kahvitilaisuus, ja päivänsankari iloitsi saadessaan juhlia niin monen pitkäaikaisen sisaren ja henkilökunnan kanssa.
Yhdistys onnitteli päivänsankaria hemmottelupaketilla ja kukkakimpuin.
Anu Helpinen lausui runon, joka kertoi hauskasti vanhenemisen hyvistä puolista.

Kaartin jääkärirykmentin tuore komentaja, eversti **Petteri Tervonen** ojensi Terhille rykmentin standaarin. Tervonen on toisen polven upseeri, ja äiti Marjatan myötä sotilaskotiaate on tullut hänelle tutuksi. Hän tuli mielellään juhlimaan sotilaskotisisarten kanssa.
Kotona Terhillä oli toisenlaiset juhlat.
”Rakastan juhlien järjestämistä, koska silloin saan lapset, lapsenlapset, ja lapsenlapsenlapset koolle. Nytkin poika tuli Hongkongista saakka”, Terhi kertoi.

Onnittelijoilla on vuosikymmenien yhteiset kokemukset sotilaskotityöstä.

Kuvassa vasemmalta Sirkka Roponen, Eeva Torsti, Maija-Liisa Seppä ja Pirkko Kinnunen.

Hellekesän konsertit olivat jymymenestys

Puolustusvoimien juhlavuosi on ollut täynnä musiikkia. Kaikki armeijan soittokunnat varusmiessoittokuntaa myöten ovat päässeet lavoille ympäri Suomea. Santahaminan PV 100 -konsertissa elokuussa väkeä oli pari tuhatta. Tunnelma oli rento, ja ihmiset olivat tulleet piknikille urheilukentän laitamille.
Mini-Tattoo Senaatintorilla oli suuri menestys värikkäine esiintyjäryhmineen. Haminan Tattoossa kaikki Suomen varuskuntasoittokunnat olivat mukana. Perjantaiset vahdinvaihtoparaatit Senaatintorilla ja niitä seuranneet konsertit Espan lavalla keräsivät aina runsaasti katsojia. Hellivä kesäsää lisäsi tunnelmaa.

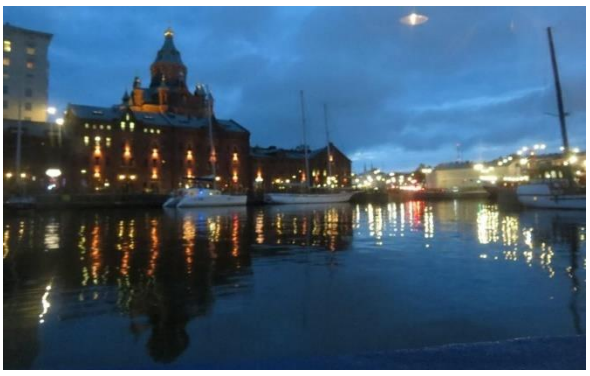

Etson illallisristeily Helsingin edustalla oli täydellinen maisemaelämys. Alkumatkasta ihailtiin tyynessä illassa purjehtivia purjeveneitä. Paluun pimenevässä illassa Katajanokan valot heijastuivat mereen.

Emma Mesiä laulaa läpi intin

Varusmiesorkesterin viihdekokoonpano soitti Finlandia-talon lämpiössä lämmittelymusiikkia solisteina Joni Hartikainen ja Emma Mesiä.

Harva kokee armeijassa sellaisia tähtihetkiä kuin varusmiesmuusikot. Etenkin nyt armeijan 100-vuotisjuhlavuonna varusmiesorkesteri on saanut nauttia suosiosta ja aplodeista lavoilla eri puolilla Suomea.

Emma Mesiä on soittanut ja laulanut läpi palveluksen varusmiessoittokunnassa Parolannummella. Hän pyrki orkesteriin instrumentteinaan laulu ja viulu, mutta on kevään jännetuppitulehduksen jälkeen vain laulanut. Nyt on meneillään aliupseerikoulu ja kotiutus on joulukuussa.

Varusmiessoittokuntaan otetaan uusia soittajia kerran vuodessa, ja taso on kova. Peruskoulutuskausi ja osa aliupseerikoulusta on tavanomaista asepalvelusta, muu aika soitetaan ja lauletaan. Arkirutiinit aikaisine herätyksineen kuuluvat päiväohjelmaan, mutta kun muut menevät metsään, soittokunta harjoittelee. Soittajien tasosta kertoo se, että kun illalla sovitaan, mitä aamulla soitetaan, niin kaikilla on omat stemmat hallussa.

”Meillä on loistavat kapellimestarit ja ohjaava henkilökunta sekä vuosien perinne suurten konserttien järjestämisestä”, Emma sanoo.

Emman palvelusajalle on mahtunut keväinen Hyvää ja kaunista -kiertue useille paikkakunnile. Pohjois-Karjalassa yleisö riehaantui, kun orkesteri soitti Leevi and the Leavingsin Pohjois-Karjalan.

Emman huumaavin kokemus oli esiintyminen Tampere-talossa. ”Salin katossa välkkyi tähtitaivas, yleisö heilutti kännykän valoja ja orkesteri taskulamppuja. Oli mahtavaa laulaa lavalla, aika pysähtyi, hetki oli täydellinen”, Emma kertoo.

Varusmiessoittokunnan kokoonpano vaihtelee keikkojen mukaan. Pienessä viihdeorkesterissa on kaksi kitaraa, basso, piano, haitari ja 1-2 laulajaa. Kevään kiertueella kokoonpanoa vahvistettiin puhaltimilla ja jousilla. Kesällä käynnistyneellä 70´s kiertueella orkesterissa oli yli 80 henkeä tekniikka mukaan lukien. Finlandia-talossa täysi suuri sali tanssi ja taputti penkkien välissä. 1970-luvun ulkomainen rock, disko- ja punk -musiikki sovitettuna suurelle orkesterille ja laulajille oli huikea osoitus taidosta ja ahkeruudesta.

Emman kiinnostus armeijaan ja erityisesti orkesteriin lähti siitä, kun varusmiessoittajia vieraili Vaskivuoren lukiossa Vantaalla. Musiikkipainotteisessa koulussa on vuosittain toteutettu musikaali oppilasvoimin ja Emmakin on siinä esiintynyt. Ammatinvalinta vahvistui armeijassa. Emma pyrkii Tampereelle opiskelemaan musiikkiteatteria. Emman äiti on laulaja ja pianisti, ja Emma on käynyt viulutunneilla viisivuotiaasta. Kun varusmiesorkesteri soitti Abbaa, Emmalle tuli kotoinen olo, kun se on soinut kotona aivan pienestä pitäen.

Marja-Riika Saaristo

Kun soittajat väläyttelivät taskulamppujaan, niin yleisö vastasi kännyköiden valoilla.

Vala ja vakuutus paahteisella Tapiolan urheilupuiston kentällä Espoossa 17.8.

Noin 800 varusmiestä läheisineen osallistui tilaisuuteen. Sotilasvalan ja -vakuutuksen vastaanotti Kaartin jääkärirykmentin komentaja eversti Petteri Tervonen. Vakuutuksen ja valan esilukijana toimi Espoon kaupunginjohtaja Jukka Mäkelä.

Kahvi ja munkki tekivät kauppansa. Myyntikojulla Svetlana Syrjö (vas.), Anja Juntunen ja Leena Kosonen.

Soden ranta kutsui ehtoolliselle

Parikymmentä henkeä kokoontui Santahaminan sotilaskodin rantaan kenttäehtoolliselle syyskuun lopulla. Sotilaspastori **Risto Kaakinen** kertoi lyhyen hartaushetken aluksi, että hän oli ollut samana päivänä siunaamassa Hietaniemen hautausmaalla 19-vuotiaan nuorukaisen, jonka jäännökset oli tuotu rintamalta.
”Tilaisuus oli poikkeuksellinen ja koskettava. Sankarivainajaa oli saattamassa haudan lepoon viisi omaista, jotka eivät koskaan olleet häntä tavanneet. Hänen tarinalleen saatiin näin päätös. Tunnistus oli tehty DNA:n perusteella, ja lisäksi oli löytynyt hänelle kuuluneet nappi, tuntolevy, kolikot, avaimet ja vyö”, kertoi pastori Kaakinen. ”Suurempaa rakkautta ei kukaan voi osoittaa, kuin että antaa henkensä ystäviensä puolesta.”
Tarinan hiljentäminä hartausväki nautti ehtoollisen.

Ensi keväänä rantaan pystytetään Jukolan viestin vanha leirikirkko. Sen ainekset odottavat jo rannalla.

Marketta Kinnunen ajelee Silkku-mopollaan niin huvi- kuin hyötymatkat.

*Skoballa olisit jo perillä

Keväisin moni potee auto-, vene- tai moottoripyöräkuumetta. **Marketta Kinnuseen** iski helmikuussa mopokuume. Pääsiäisenä hän istui ensimmäistä kertaa 35 vuoteen mopon satulaan. ”Kyllähän se vähän hirvitti noin monen vuoden jälkeen, mutta pian mopo alkoi tuntua tutulta”, Marketta kertoo.

Vapusta asti Marketta on kulkenut mopolla niin työ- kuin vapaa-ajan matkansakin. Mennyt kesä olikin mopoilulle ihanteellinen.

”Sain huristella koko kesän hame päällä, eikä pieni sadekaan haitannut.”

Mopon sallittu nopeus on 45 km/h, joka riittää hyvin kaupungissa ajeluun, ja mopon voi sujauttaa pieneenkin parkkikoloon. ”Ajan päivittäin noin 15 kilometrin matkoja. Liikenteen sekaan on mentävä sopivalla itsevarmuudella. En ole kokenut jääväni liikenteen tukoksi, ja muut tiellä liikkujat ovat suhtautuneet asiallisesti”, Marketta toteaa.

Viritykset ja moporallit Marketta jättää nuoremille kuskeille. ”Ajan mopolla niin kauan kuin sää sallii, ja jo nyt ajattelen haikeudella sitä, kun Silkku pitää laittaa talviteloille. Ensi keväänä tartun taas Soliferin sarviin. Sleepy Sleepers laulaa osuvasti ’oli kesä oli mopo, oli mopokesä auringonpaisteinen’. Tänä kesänä se todella piti paikkansa.”

* Skoba = moposkootteri slangilla

Marketta on toiminut yhdistyksemme hallituksen sihteerinä.

Terveiset juhlaleiriltä

Ryhmätöihin osallistui yhdistyksestämme Maija Roinila (oik.).

Torstaiaamuna 20. syyskuuta lähti 100-vuotisjuhlaleirin organisaatio junalla Kajaaniin. Siinä junassa matkasimme myös me, Merja Autio ja minä. Ilta kului viimeisiä tarkennuksia tehden, ja yö vietettiin hotellissa, sillä Hoikankankaan varuskunnan tuvat olivat kaikki käytössä.
Perjantaina valmistimme kurssipaikat kuntoon. Varusmiesten avustuksella nousivat niin kenttäleipomot kuin majoitusteltatkin.

Sisaria saapui päivän mittaan ympäri Suomea ja "rattikurssi" aloitti jo illalla omat toimensa. Lauantai oli varsinainen kurssipäivä eli koulutusta tiiviiseen tahtiin. Illan kruunasi illanvietto, jonka ohjelma oli huikea, ja tarjolla oli maukas salaattibuffa.
Sunnuntaina oli kenttäehtoollinen Voitontien kirkossa, kauniin järven rannalla. Leirin päätöstilaisuudessa soitti Lapin sotilassoittokunta ja siellä kuultiin Kainuun prikaatin komentajan, prikaatikenraali **Tuomo Revon** katsaus.

Kakkukahveilla päätettiin koko juhlaleiri, ja kotimatka saattoi alkaa. Omasta yhdistyksestämme olivat mukana **Ronja Hämäläinen** ja **Riitta Jansson** ajokurssilla sekä Maija **Roinila** ja **Marja Hietanen** maastokurssilla. **Merja Autio** oli maastokurssin kouluttaja, ja minä kurssin johtaja**. Inka Tiittanen** hoiteli Sotilaskotiliiton myyntipöytää.
Kajaanin yhdistys piti meistä todella hyvää huolta, ja yleisestä ilmapiiristä vaistosi, että leiri oli onnistunut.

Anu Helpinen

Kajaanilainen Äijät esiintyi lauantain illanvietossa.

Kaartin jääkäri Mäenpää kuljettaa Pasi-panssarivaunua. Panssarivaunun kahluusyvyys on 1,5 metriä, eikä hän vierasta vesiesteiden ylittämistä.

Taistelunäytös nosti jännityksen pintaan

Sotilaskotisisaret pääsivät syyskuussa seuraamaan puolustusvoimien viranomaisyhteistyönäytöksen kenraaliharjoitusta. Paikalla olivat puolustusvoimien lisäksi poliisi ja palokunta, mutta rajavartiolaitos oli joutunut työtehtäviin.
Sotapoliisikoira **Kauko** taltutti vakuuttavasti pakoon pyrkivän rikollisen.
Kaksinkertainen kuulonsuojaus oli tarpeen, kun panttivankeja vapautettiin piiritetystä rakennuksesta tuliasein.
Näytös oli sisarille ainutlaatuinen tilaisuus päästä kokemaan vaaran ja jännityksen tunnelmaa. Samalla ymmärsimme, miten tärkeää on viranomaisten yhteistyö.
Loppu hyvin, kaikki hyvin – nautimme munkkikahvit sodeautosta syysauringon paisteessa.

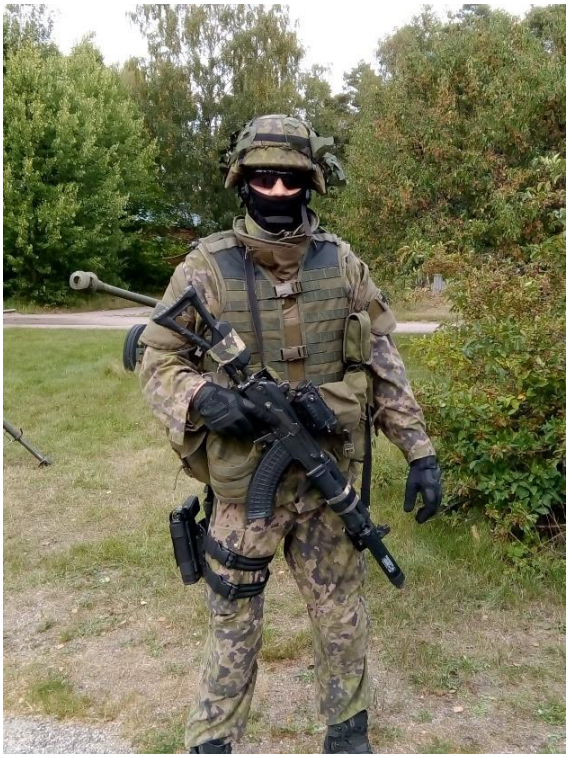

Minilennokki vakoilee vihollisen liikkeitä jopa 800 metrin korkeudesta. Lennokki pysyy ilmassa kolme tuntia ja laskeutuu lempeästi laskuvarjolla. Alastuloa vaimentaa rungon alle täyttyvä ilmapussi. Lennokki on huomaamaton ja hiljainen.

Vasemmalla kaupunkijääkäri täydessä varustuksessa, joka painaa noin 30 kiloa. Lisäksi ovien avaamiseen tarvitaan 20 kilon juntta.

Liikkuvan sisarille oma sähköposti

Jos haluat mukaan, anna lupa osoitteesi käyttöön

Uusi tietosuojalaki toi muutoksia mm. sähköpostiluetteloiden pitoon. Liikkuvasta sotilaskotitoiminnasta kiinnostuneiden sisarien sähköpostiosoitteet on tähän saakka kerätty henkilökohtaiseen sähköpostiin, mutta nyt siihen on tullut muutos. LSK:lle on perustettu oma sähköposti, joka on **lsk@hssky.fi**.

EU:n tietosuojasäädös eli GDPR edellyttää myös, että luetteloon kerättäviltä henkilöiltä pyydetään lupa. Ei riitä, että tiedän sinun olevan kiinnostunut lsk-toiminnasta. Nyt odotan, että erityisesti kerrot minulle haluavasi saada postia liikkuvasta sotilaskotitoiminnasta tämänkin jälkeen.

Ellet lähetä kirjallista viestiä, et enää saa tietoja liikkuvan keikoista. Vastaamatta jättämisen tulkitsen kielteiseksi vastaukseksi. Tämä viesti on kesällä lähtenyt sähköpostitse kaikille Helsinki-Santahamina sotilaskotiyhdistyksen sisarille, joiden sähköpostiosoite on ollut tiedossani.

Liikkuva sotilaskotitoiminta on paitsi autokeikkoja myös isompia tai pienempiä tapahtumia, messuja, konsertteja yms., joissa sotilaskoti on mukana auton tai teltan kanssa tai jossain muussa tilassa kuin sotilaskodissa. Tehtäviä on monenlaisia ihan niin kuin sotilaskodissakin, eikä aina tarvitse olla ns. "maastokelpoinen", koska usein etenkin tapahtumat ovat kaupunkilaisittain tasaisella kentällä tai asfalttiviidakossa.

Kun annat luvan sähköpostiosoitteesi keräämiseen liikkuvan sotilaskodin tarpeisiin, saat tiedot tapahtumista, mutta et vielä sitoudu keikoille. Ilmoittaudut silloin, kun pääset tulemaan ihan niin kuin ennenkin. Sisarpostissa tullaan varmasti tiedottamaan joistain liikkuvankin tapahtumista, mutta pääosin tiedotus tapahtuu sähköpostitse. Tämä siksi, että esimerkiksi autokeikoista eli puolustusvoimien tapahtumista ja harjoituksista meidän ei ole tarkoitus kertoa ulkopuolisille - ja sisarpostihan menee myös yhteistyökumppaneille. Meille kerrottu tieto ei ole salaista, mutta meidän ei ole tarkoitus sitä levitelläkään, ellei kyse ole yleisötapahtumasta.

Monet keikkapyynnöt tulevat melko lyhyellä varoitusajalla, siksikin sähköposti on kätevä tiedotuskanava.

Merja Autio

puh. 0400 434941**,** Liikkuva sotilaskotitoiminta
lsk@hssky.fi

LSK:n teltta PV 100 -kiertueen konsertissa Santahaminassa.

TAPAHTUMAKALENTERI

Aika ja paikka	Tapahtuma	lisätietoja
la 6.10. klo 10 Parolannummi	Perinneyhdistyksen järjestämä sisarpäivä	
ma 8.10. klo 17.30	hallituksen kokous	
to 11.10. klo 13.00	vuoden 2019 toiminnan suunnittelukokous	ilm. taloussihteerille
pe 12.10. saakka Sotilaskoti	valokuvanäyttely	Sa-San (Santahaminan saarenpojat) 25-vuotisnäyttely: Kuvia Santahaminasta sadan vuoden ajalta
ma 15.10. klo 18 kirjasto	kirjastotalkoot	
ti 23.10. klo 18 Sotilaskoti	Sisarilta	Esko Valtaoja sotilaskodissa: tähtitieteen popularisointia. Ilmoittaudu taloussihteerille 19.10. mennessä.
la 27.10. Santahamina	Sotilaskotiliiton syyskokous	Aamu- ja iltapäiväkahvi osallistujille sotilaskodissa. Sisaria tarvitaan/Heli Pasaselle ilmoittautumiset.
ke 7.11. Uspenskin katedraali 13.00	Tutustuminen Uspenskin katedraaliin	kts. alla
ti 13.11. klo 17.30	Hallituksen kokous	
pe 16.11. Siikaniemi	Konfirmaatio	ilmoittaudu Mirja Laukkariselle
la 24.11. klo 9-15 Sotilaskotiliiton tiloissa	hygieniapassikoulutus	ilmoittautumisohjeet myöhemmin
to 29.11. 18.00 Perinnetalo	Yhdistyksen syyskokous	
ma 3.12. klo 18.00 kirjasto	Kirjaston pikkujoulu	Aiheena vanhat joulupostikortit
ke 5.12. klo 13 Sotilaskoti	itsenäisyyspäivän kahvit	
ke 12.12. klo 18.00 Rannikkosotilaskotiyhdistys, Katajanokka	ETSO:n pikkujoulu	ilmoittaudu 3.12. mennessä Sirpa Niemiselle
ma 17.12. sotilaskoti	Yhdistyksen pikkujoulu	ilmoittaudu Sirpa Niemiselle viimeistään 10.12.
ma 21.1. klo 18.00 kirjasto	lukupiiri	kirja Tommi Kinnunen *Pintti*

Tutustuminen Uspenskin katedraaliin keskiviikkona 7.11. klo 13.00. Kokoonnumme pääovella, josta lähdemme 45 minuutin opastuskierrokselle. Sen jälkeen katedraalin kryptassa on tarjolla kahvia ja kaalipiirakkaa. Tapahtuma on ilmainen.

Kodinjohtajan terveisiä

- Kesällä meni rikki laitteita kaikissa sotilaskodeissa. Kylmäkaappeja ja vitriinejä jouduttiin korjaamaan.
- Puolustusvoimat on uusinut alakerran vessojen valot, ja ne toimivat nyt liiketunnistimilla.
- Joulukuun puolivälissä on jälleen kotiuttamisjuhlia. Heli Pasanen kutsuu kahvitukseen, kun päivämäärät ovat selvillä.
- **Sisaret! Teitä kaivataan vuoroille!**

Kiitos Merja Autiolle, jonka ottamia kuvia suurin osa lehden kuvista on. Hän kuvasi myös valassa pörränneille ampiaisille viritetyn sokeriansan.

Yhteystiedot 2018

Hallitus

Terhi Tolla puheenjohtaja
Puh. 041 507 6972
terhi.tolla@hssky.fi

Anu Helpinen varapuheenjohtaja
Puh. 040 835 0195
anumarita48@hotmail.com

Kirsi Maaskola
Puh. 050 966 5683
kirsi.maaskola@orionpharma.com

Piia-Liisa Mäkinen
plm.lilies.roses@gmail.com

Marja-Liisa Nikka
Puh. 040 570 4230
nikka.marjaliisa@gmail.com

Marja-Riika (Maikka) Saaristo
Puh. 040 508 4702
marjariikas@gmail.com

Hanna Waris
hannawaris@gmail.com

Varajäsenet
Helena Aalto
helemv98@gmail.com
Puh. 050 583 1040

Leena Kosonen
Puh. 040 574 9532
leenam.kosonen@gmail.com

Maija-Liisa Seppä
Puh. 040 777 4231
maijaliisa.seppa@pp.inet.fi

Sihteeri
Irma Järvenmäki
puh. 040 754 4079
irma.jarvenmaki@welho.com

Rahastonhoitaja, jäsensihteeri
Sirpa Nieminen
puh. (09) 679 771
sirpa.nieminen@hssky.fi

Jaostot

Sisarvuorot ja tarjoilujaosto
Heli Pasanen, kodinhoitaja
Puh. 050 440 6993
tarjoilu.heli@hssky.fi

MPKK:n tapahtumat
Eila Elo
Puh. 040 329 0152
eila.elo@luukku.com

Hengellinen jaosto
Mirja Laukkarinen
Puh. 041 436 2460
mirjakala@hotmail.com

Liikkuva sotilaskoti (LSK)
Merja Autio
Puh. 050 440 6994 (LSK)
Puh. 0400 434 941 (oma)
lsky@hssky.fi
merja.autio@bastu.net

Kirjasto- ja perinnejaosto
Ritva Saarni
Puh. 050 563 6500
ritva.saarni@kolumbus.fi

Käsityö- ja tekstiilijaosto
Leena Kosonen
Puh. 040 574 9532
leenam.kosonen@gmail.com

Benita Puuvuori (tekstiilihuolto)
Puh. 040 123 6484
benita.puuvuori@saunalahti.fi

Seniorijaosto
Pirkko Kinnunen
Puh. 050 511 3792
kinnunen.pirkko@elisanet.fi

Sotilaskotipäällikkö
Sirkka Pouru
Puh. 050 329 0152
sirkka.pouru@gmail.com

Tiedotus ja Sisarposti
Marja-Riika Saaristo
Marja-Liisa Nikka

Sotilaskodit

Santahaminan sotilaskoti
Santahaminantie 15
ma-to 8.30-20.30
pe 8.30-19.30 (alokasaikana 20.30:een)
la-su 16.30-19.30 (alokasaikana 20.30:een)

Kodinjohtaja Virpi Fyhr
Puh. 0400 441 317
virpi.fyhr@hssky.fi

Kodinhoitaja Heli Pasanen
Puh. 050 440 6993
heli.pasanen@hssky.fi

Kadettikerhon sotilaskoti (MPKK)
Kadettikouluntie 7
ma-to 8.00-15.00
pe 8.00-14.00
puh. 0299 530 701
kadettikerho@hssky.fi

Auditoriotalon kanttiini
Kadettikouluntie 6
ma 8.00-15.00
ti-to 7.30-15.00
pe 7.30-12.00
Kodinhoitaja Virpi Leinonen
puh. 0299 530 702
auditorio@hssky.fi

Taloussihteeri Sirpa Nieminen
ma-pe 9.00-15.00
puh (09) 679 771
taloussihteeri@hssky.fi

Helsinki - Santahamina sotilaskotiyhdisys ry
Santahaminantie 15
00860 Helsinki
www.hssky.fi
Nordea
FI 22 2285 1800 0028 83
Y-tunnus 1869305-2

Sotilaskotiliiton intrasta löytyvät mm. liiton yhteiskirjeet, paljon asiaa vaatteista ja liiton kokousten pöytäkirjat. Tunnukset intraan saat Sotilaskotiliitosta Pia Ojalalta pia.ojala@sotilaskotiliitto.fi